

Atidžiai perskaityk tekstą ir atlik užduotis.

(vieta pavadinimui)

Patvinusios pievos, paplukę dideli miško plotai. Visas upelio slėnis užpiltas, o iš vandens kyšo medžių kamienai. Iš pirmo žvilgsnio galima pasakyti, kad toks vandens lygis čia laikosi neseniai – vos metai kiti. Per tą laiką jau pradėjo ruduoti eglutės, kitų net spygliai nubiro. Tas pats nutiko ir pušims. Ką ten pušys, jeigu ir beržai stovi plikomis šakomis. Visi šie medžiai prigėrė, žuvo nuo staiga patvinusio vandens.

Užlietame miške žaliuoja juodalksniai ir karklai. Tiktai juodalksniai stovi ne

pačiame vandenyje – vis ant kupstelių, senų kelmų. O karkliukams kas – vanduo jų stichija.

Vargais negalais perbridę užlietą mišką ieškome upelio žymių. Štai čia buvo jo vaga – virš vandens nėra jokios augalijos ir tarp medžių nemenka properša. Stovintis vanduo trenkia puvėsiais ir balų žolėmis, vešliai kylančiomis apie kelmus. Prieš keletą metų čia buvo upelio pakrantė. Joje vešėjo lazdynai, rudenį virš

vandens geltonuodavo nušalnotos drebulės. O dabar... Kur dingo tie medžiai? Ir beržų lyg mažiau. Taigi šit vienas kelmas, kitas – visi švieži, neseniai kirsti. Tolėliau dar ir visas medis kažkieno patiestas. Taip, ne žmogus čia kirviu švaistėsi. Tai bebrų darbas. Jie užtvėnkė upelį, siauriausioje jo vietoje surentė tvirtą užtvanką. Tai jie medžius nugraužė ir „supjaustė“ trumpais gabalais nusinešė savo trobelei statyti.

Iš toli matyti – kūpso bebrų namelis. Nežinodamas jį palaikytum žagarų krūva, mat jie suversti, sumesti kaip pakliūva. Tiesa, visi sutvirtinti dumbly, velėnomis. Viduje yra bebrų gyvenamoji patalpa, kurioje visa šeima miega. Į namelį žvėriukai patenka pro landą, kurios pradžia vandenyje. Taip saugiau – panirus po vandeniū nebaisūs jokie pavojai.

Upelis bebrų trobos angos nebūtų apsėmęs – sruvo jis sau vagos dugnu ir pakildavo tik per pavasario potvynius. Tačiau žvėriukai patys rado išeitį – tempė šakas, stuobrius, net akmenis rideno. Viską suplūkę su dumbly bei moliu, jie ir pastatė vandenį sulaikančią užtvanką, kuri pakėlė vandens lygį. Žinoma, vanduo apsėmė ne tik trobelės pamatus, bet ir užtvindė mišką, pievas.

Tokie pasikeitimai kai kam patiko: jau treči metai čia, užsemtoje alksnių salelėje, peri gervės, o ančių lizdai slepiasi ant dažno kupsto. Paukščiai supranta, kad čia juos sunkiai pasieks lapė, mangutas, kiti plėšrūnai.

Persiritęs per užtvanką, upelis vėl grįžta į senąją savo vagą ir skuba tolyn. Bebrų tvenkinys pasilieka už gerų varsnų. Tačiau upelyje dažnai pamatysime plaukiančias baltas medžių šakas – jų žievę nugraužė bebrai.

LIETUVIŲ KALBA • 4 KLASĖ • 1 VARIANTAS

Klausimai ir užduotys

1. Remdamasis tekstu, savais žodžiais paaiškink, kodėl ruduoja eglutės, pušys.

(1 taškas)

2. Parašyk, ką norėta pasakyti: „...beržai stovi plikomis šakomis“.

(1 taškas)

3. Pažymėk klaidingą teiginį:

- A. Bebrai užtvenkė upelį.
- B. Pradėjo ruduoti eglutės.
- C. Bebrai išardė užtvanką.
- D. Salelėje peri gervės.

(1 taškas)

4. Parašyk, kodėl užlietame miške žaliuoja karklai.

(1 taškas)

5. Parašyk, su kuo lyginamas bebrų namelis. Kodėl?

(2 taškai)

6. Išvardink bent keturias medžiagas, iš kurių bebrai stato užtvankas.

(2 taškai)

LIETUVIŲ KALBA • 4 KLASĖ • 1 VARIANTAS

7. Parašyk, kodėl bebrai užtvenkė upelį.

(1 taškas)

8. Parašyk, kodėl bebrų namelio landa yra vandenyje.

(1 taškas)

9. Parašyk, kodėl paukščiai peri salelėje.

(1 taškas)

10. Sugalvok šiam tekstui pavadinimą, nusakantį pagrindinę mintį, parašyk jį teksto pradžioje, jam skirtoje vietoje.

(1 taškas)

11. Parašyk, kodėl tau šis tekstas buvo įdomus arba neįdomus.

(1 taškas)

12. Parašyk, kieno gyvenimo būdas aprašytas šiame tekste.

(1 taškas)

